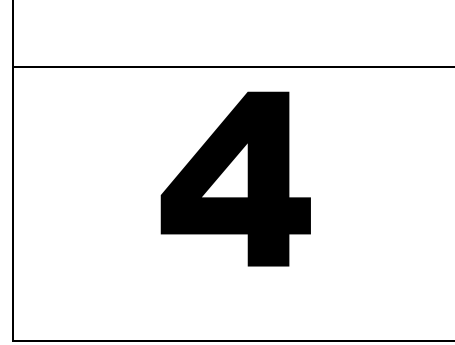

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Kuran'da Muhacir ve Ensar vurgusu *

M Arif AKŞİT**

*Göç edenler ve bunlara kucak açanlar boyutunu soru üzerine Kuran temelinde inceleme.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Bilim Dalı, Pediatri Genetik

Kimse göç edeni kabul etmek istemez.

Eskişehir'de Üniversite Hastanesinin eski Göğüs Hastalıkları Hastanesinde olması kabul görmedi. Tüberkülozlu hastalar nerede yatacak denildi. Bunların azaldığı, aktif hasta kalmadığı bir türlü anlatılamadı, çünkü oluşur denildi. 4 defa BCG aşısına da güven yoktu.

Günde Çocuk Bölümüne 4 hasta geliyor, 7 asistan 4 öğretim görevlisi idik.

Bazı gelişimler ile bu güven sağlandı.

S evgi, yanında bilimsel boyut oluşması ile toplum kabul eder. Öğretim üyeleri gelmiş denince, bir burnu büyükler geldi olarak yorumlanmıştır.

İlk günlerde yatak imkânı da olmadığı, asistanlar Kadın Doğum, Doğumhanede görevlendirmişlerdi. Haftada en az iki defa, doğum yapılan bebeklere bakıyordum. Acil çağırımlara da çıktım.

Bir doğumhaneye baktım, lavaboda bir çocuk duruyordu. Yanına gittim, elim ile kalbinin 6 defa/dak attığını algıladım. Hemen pozitif basınç ile akciğerini açtım, hafif nefes verdim. 45 cm Su ile açıldı, 7 cm su basınç ile dakikada 40 nefes verdim.

Bu arada Hemşire sen kendini Hz. İsa mı sandın, bebek ölü dedi. Ben de evet onun yaptıklarını yapıyorum dedim. Bebek ağlayınca hemen koşular, gerekenleri yaptılar.

Bu tüm doğumhanede olanların sertifikasyon ve canlandırma kurslarına girmesi, bizde Hz. İsa yaklaşımını öğrenmek istiyoruz dediler.

Özet

Kuran'da Muhacir ve Ensar vurgusu

Amaç: Her birey kendi yaptığından sorumludur, ama güzel düşünüp, güzel davrananlar tüm toplumda ister göçmen ister onları kabul eden olması ile yaptıkları ile kazandığı saygı yumağı ile bir kabul edilme boyutu kazanırlar.

Dayanaklar/Kaynaklar: Kuran temelinde göç edenler ve bunları kabul edenlerin vurguları Makalede yorumlanmıştır.

Giriş: Göç eden ve onları kabul edenlerin, güzel düşünme ve yaklaşımları açısından kültürel bir kazanç, olumlu gelişimi değişim ile sağlamak olasıdır.

Genel Yaklaşım: Bazı konular irdelenirken, genel insanlık ve sevgi üzere yorumlanmalı, bir taraf temel olursa, subjektif olunur, objektif, tarafsız ve gerçek irdelemekten kaçınılır. Hukuk birey Hakkı temelinde bağımsız düşünmeyi zorunlu kılar.

Başlıca boyutlar: Bazı konuların değerlendirmesi uzman görüş gerekir. Bu kişilerin insanlıkta be hukuk üzere olmalıdır, bir benlik yaklaşımında olması kabul göremez.

Yaklaşım: Sevgi ve insanlıkta olmayan bir durum için, özellikle mevcut kalıbı aynen kalmasını isteyenler için göçmenlik irdelenemez.

Sonuç: Bir konuda gerekçelere ve bilimsel, hukuk dayanaklara bakmak gerekir. İnsanlık ve sevgi temelinde olmayanlar dikkate alınmamalıdır.

Yorum: Göçmen kişiler varsa, niye göç ettikleri irdelenmeli, gerekçe, dayanaklarına bakmalıdır. Varlık açısından zulümden kaçma temel gerekçe kabul edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Göç eden ve göç edeni kabul edenin, dayanakları ve gerekçeleri önemlidir

Outline

Emigrant and aid making to them (ansar) emphasis at Quran

AIM: All person is responsible about their acts, the behaviour on immigrants and aid given to them are if on good acts and at good thoughts, making a love aspect about them.

Grounding Aspects: On the basis of Quran verses, the immigrant person and aid given them, emphasis to them at Quran verse is noted in this Article.

Introduction: As the immigrants at goodness and humanity actions, contribute to the culture of the common, can lead to positive progress.

General Considerations: When evaluating some aspects, grounded on love on humanity, being on objective and being at Civil Rights at legal perspective. Legitimate the rights of the people is at top importance.

Proceeding: From cultural perspective, not wanted to change the position, so, against the immigrants, thus, it is not humanity aspect.

Notions: The reasoning of being an immigrant, why, when s being presence from cruel condition.

Conclusion: Even the defending capacity is limited, immigration may be the only solution to do.

Key Words: The grounding of immigrants, and that aid given

Giriş

İlk yıllar 14 Mart Tıp Bayramında bile tek başına, uzak masada, 4 kişi oturduk. Kimse bize yaklaşmadı, hoş geldin bile demedi. Burada toplumun yapancılığı kabul etmediği, zorlandığı anlam çıkarılmalıdır. Daha sonra tanışınca, can ciğer dost olduk.

Üniversite de bir toplantıda, onlar Akademi, biz Üniversiteyiz denildi. Reaksiyon veriyorlar, yaklaşmayın dediler. Ben itiraz ettim, bizi tanırlarsa ve arada sevgi oluşursa tümünden değişir dedim ve öyle de oldu.

Yabancı gelmiş, aynı yemeği yiyoruz, hekim ve hasta bakıyoruz, onlar hastamızı mı çalacaklar? Bizim her türlü donanımız var görüşünde idiler.

Yenidoğan Yoğun Bakım denilince, prematüre zaten geri zekalı, engelli oluyor, ölmesi daha iyi değil mi görüşü ortaya atıldı. Sağlıklı tedbirler ile sorunsuz olması, kendi akraba ve çocuklarının olması ile sahiplenme doğaldı. Sanayi grubunda söz sahibi, Eskişehir'de etkin

olan kişinin torunu oldu, bir yerlere götürmek isteyen aileye, dedenin yaklaşımı, bu bakımı göremezsiniz, helikopter gelsin, aynı yere bıraksın demiş. 1200gram çocuk, beş yaşında iken aile tarafından kontrole gelince öğrendik.

Kurandan Yorumlar

Güzel Düşünüp, Güzel davrananlar kazanıştadır.

9/100: **Muhacir**lerden ve **Ensar**'dan ilklerle, güzel düşünüp güzel davranmada onları izleyenler var ya, Allah onlardan razı olmuştur; onlar da O'ndan razıdırlar. Onlara altlarından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. Sürekli orada kalacaklardır. Büyük kurtuluş işte budur

Yorum:

İnanların ilk planda rekabet edecek, gelirimiz düşecek denirken, tam tersi, sevk yerine aynı ilde karşılıklı yaklaşım yaparak çözümler bulunması önemlidir.

Temel boyut, güzel düşünme, güzel davranma, bilimde olmak, sevgi temelinde insanlık olmak, zaten güzellik için gerekenler bunlardır. Etik ilkeler, doğru nedir ve ne yapmalıyım sorgusu ile daha net bireye, olguya, duruma göre yaklaşım öne çıkmaktadır.

Yaklaşımlarda bir tarafı kayırmak ile objektif düşünülemez

9/117: *Yemin olsun ki, Allah, içlerinden bir grubun kalpleri kaymaya yüz tuttuktan sonra, peygambere ve o güçlük saatinde ona uymuş olan Muhacirlerle Ensar'a tövbe nasip etmiş, sonra da onların tövbelerini kabul buyurmuştur. Çünkü onlara karşı Rauf ve Rahim 'dir*

Yorum:

İnsanlar ilk planda bir farklı görüşü olabilir. Ancak anlaşmak için bir arada iletişim olması, bunun tek taraflı menfaat değil, bilimsel sevgi ve kardeşlik üzere olması ile bir etkinlik oluşturulabilir. Eskişehir boyutunda da ilk planda yabancı yaklaşım, sonra ise kardeş yaklaşıma dönüşmüştür.

Peygamber değil, resul, insanlıkta olan kişi, sevgide kalarak dost, yakın olabilir.

33/6: *O peygamber, müminlere öz benliklerinden daha dost, daha yakındır. Onun eşleri de o müminlerin anneleridir. Anne tarafından akraba olanlar da Allah'ın kitabında, birbirlerine diğer müminlerden ve muhacirlerden daha yakındırlar. Ancak yakın dostlarınız için örfe uygun bir vasiyette bulunmanız müstesnadır. Bu, kitapta satırlara geçirilmiştir.*

Yorum:

İnsanların yakınlığı eylemlere bakarak oluşabilir. Bu açıdan eylem önemlidir. Sevgi ve kardeşlik üzere olan yaklaşımlar, elbette üstün yapıda olacaktır.

Kabul Eden, Karşı Çıkanlar

Hekimlik mesleğinde teknoloji ve bunu kullanma ile öne çıkılır. Doçentlik ne katar denilince, bir bakıma sorun oluşmaz ise doğrudur. Nitekim özel hasta dışında remi gidenlerin paraları ödenmeyecek denilmiştir.

Ancak, hiper-bilirubinemi, kan değişimi (Exchange transfüzyon) durumları, yenidoğanın canlandırması gibi durumlar olunca, sevk oluşmuştur. Daha doğrusu yatak olmadan, hastalar doğumhanede bakılmıştır.

Bilim kardeşlik, yardım ötesi, eğitim, katkı boyutunda olunca kaynaşma olmuştur.

Kültürlere göre Bakış

Yabancı istenmeyen kişidir. Kültürel yapıya göre bu farklı olsa da benzer yaklaşım içindedir.

Kültürel yapıları tanımlarsak:

- 1) **Kabile Kültürü:** Kabile zamanımızda aile gibidir, bir aileye yabancı geldi, ne zaman gidecek denilmektedir. Bu büyükler, kaynana ve dede olsa da benzerdir. Bahçeli evlerde birbirine yakın ilişkiler olacağı için, birisinin dinlediği, çaldığı müzik bile eğer aynı kültürde olmaz ise selam ve sabah iletişim kesilir veya remi boyuta taşınır. Hediye getirsin, bahçeye baksın, köpeğimize yem versin ama boyutlara karışmasın denilir. Hukuk yapısı olarak, bir ev ve bahçeye polis ihbar gelir ise girebilir. Ancak, komşu nasılsın demek için girebilir. Kabile kültüründe sık olan, muhtaca bakılması da kendi ortamlarında kalsınlar, biz yardım edelim boyutudur. Bize gelmesinler denilir. Askıda ekmek yaklaşımında, muhtaç ise gitsin alsın, biz vermeyelim, bedelini ödeyelim denilir. Daha insancıldır. Aynı boyut, bakkala olan borçta aynı şekilde ödenebilmektedir. Ödeyen kime ödediğini bilmez, borcu kapanan da kim olduğu bilmez. Tahmin eder ama, ben yapmadım der. Ben topluma karşı borcumu ödedim, zekât, sadaka bir borçtur, bunu yaptım ama kime olduğunu bilemem der.
- 2) **Tarım Kültürü:** Belirli gelenekler vardır ve buna uymak gerekir. Dışardan gelen ancak işe yardımcı olmak için gelebilir. İşi bitince de gitmelidir. Tütün toplama, kurutma, pamuk toplama, ekin için tarlayı sürme, biçme gibi anlamdadır. Kendi yapısına uymalıdır. Bana zararı oluyor, gitmeli der. Zarar dediği tarlasını biçmesi için verdiği ücret olup, zarar kapsamında da değildir.
- 3) **Endüstri Kültürü:** İçin yapılması için işiye ihtiyaç vardır. Gelsin çalışsın ve gitsin denilmiştir. Almancı kavramı da buradan doğmuştur. Türkiye'den çalışmaya gelmişler, orada asimile olmamış, farklı bir kültürel yapı oluşturmuşlardır. Bunlar artık o toplumun elemanıdır. Orijinal halk gitsin der, ekonomi daha çok gelsin der, kimse memnun değil ama zorunluluk orada kalmalarını gerekli kılar. 1970 yıllarında bana fikrimi sordular. Artık Türkiye'ye hediye TV götürmenin zamanı geçti, burada özellikle çay içme yeri şeklinde kafe oluşması, sermaye ile firmaları almanız ve burada yaşayan Türkler olmanız demiştim. Öyle de oldu.
- 4) **Yüksek Teknoloji Kültürü:** Benimle olan yaşasın der, terör veya başka boyutların önemi yoktur. Bizden olan yaşasın, diğeri de ölsün denilir. Göç etme değil, kendisinden olmayanı sürmekte, bu şekilde de iktidarı oy ile, darbe ile sahip olabilmektedir. Dikta temel özelliğidir.
- 5) **Birey Hakkı Kültürü:** Birey Hakkı üstündür, önemlidir, tüm Kamu, Kurum ve Kuruluşlar bunu kabul etmeli, hakkı teslim etmeli der ve eylemi de görülür. Göçler bu ülkelere olur, ancak bu zararına diye de görülmemelidir.

Başlıca Faydaları.

- Ülkelerinde bir muhalefet olurlar, artık iktidar zulüm etmekte serbestlik istemezler. Ülkelerinde seçimde oy vermeyeceği için kovulmalıdırlar.
- Kendi askeri ve ekonomik gücü olur, yok edemezler. Medine Mekke hücumlarına direnmiştir. Mekke alınmamış, fetih yolu ile antlaşma ile bağlanmıştır. Bu boyuta gelinmesi önemlidir.
- Ekonomik güç ile ana ülkeye katkıları olur. Mevcut paraları ötesinde, kazandıklarını da ana ülkeye yatırım yaparlar. Aynı zamanda ekonomik güç katkısı, işçi gücü olarak da sağlarlar.
- Topluma tek yapı değil, farklı yapı ile uluslararası yapıya kavuşurlar. Tek düze yönetim değil, alternatifler de gündeme gelmektedir. Aykırı görüşler felsefe ile açıklanmalıdır. Medine Halkı ile bütünleşme boyutu, 622 Medine antlaşması ile yapılanma önemlidir.
- Yönetim artık sadece kendi ülkesi değil, çoklu evrensel boyuttadır. Burada evrensel yapının hukuksal boyutuna girilmektedir.

Başlıca Zararı.

- Ülkede karşı çıkanlar ayırıcılık yapar, yönetimi sıkıştırırlar. Medine halkı ile Ensar ve muhacir boyutu Kuran konusunda girmesi de önemlidir.

Sonuç

Ensar ve Muhacir sorununu başlıca çözen 622 Medine Antlaşması olduğu için, kısaca maddelerine bakılmalıdır. Bunların yapılması ile ayırıcılık önenebilecektir.

Mynet.com⁴

Medine Sözleşmesi nedir, kimler arasında yapılmıştır? Medine Sözleşmesi maddeleri ve sonuçları nelerdir?

Hicret sonrasında Hz. Muhammed tarafından 622 yılında düzenlenen Medine Sözleşmesi, İslam dini için oldukça önemlidir. Bu sözleşme; Medine Anayasası, Medine Vesikası ve Medine İmtiyazı gibi isimlerle de bilinir. Yesrib şehrinin önce gelen aşiretleri arasında imzalanan sözleşmede Yahudiler ve Paganlar da bulunur. Sözleşme, Hazrec Kabilesi ve Evs Kabilesi arasındaki çatışmaya son verme amacı da taşır. Peki, Medine Sözleşmesi'nde yer alan maddeler nelerdir?

İslam coğrafyası adına yapılan en önemli sözleşmelerden olan Medine Sözleşmesi, sosyal ve siyasal özellikler barındırır. Bu nedenle toplumsal bir sözleşme niteliği de taşır. Bu sözleşme, toplumların hak ve özgürlüklerine saygılı bir şekilde yaklaşmayı esas alarak aradaki çatışmaları sona erdirmeyi amaçlamıştır. İslam Devleti'nin yaptığı ilk anlaşma ve hazırladığı ilk anayasadır. Bu yüzden önemi oldukça büyüktür. Din araştırmacıları ve Müslümanlar bu sözleşmeyi, içeriğini, kimler arasında yapıldığını merak etmektedir.

Medine Sözleşmesi nedir?

Hz. Muhammed Mekke'den Medine'ye göç ettikten sonra Medine'de yaşayan yerli halk ile Müslümanlar'ın huzurlu ve barış içinde yaşaması için Medine Sözleşmesi'ni hazırlamıştır. Bu sözleşme, 8 ayrı belgenin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Medine Sözleşmesi sayesinde toplum içindeki kavgaların durdurulması, yabancı toplumlarla olan ilişkilerin düzeltilmesi, toplumların haklarına ve özgürlüklerine saygıyla yaklaşılması amaçlanmıştır.

Medine Sözleşmesi kimler arasında yapılmıştır?

Medine Sözleşmesi Medine'de yaşayan Müslümanlar, Yahudiler ve müşrikler arasına imzalanmıştır. Evs ve Hazrec Kabileleri arasındaki şiddetli kavgayı sona erdirmeyi amaçladığı için bu kabileler de Medine Sözleşmesi'ni imzalayanlar arasındadır. Hicret olayından sonra Medine'deki Müslüman olmayan yerel Arap halkı ile Müslümanlar ve Yahudiler arasında bu sözleşme sayesinde huzur ve barış sağlanabilmiştir.

Medine Sözleşmesi kaç yılında yapılmıştır?

Medine Sözleşmesi'nin imzalandığı yıl kesin olarak bilinmemektedir. Ancak sözleşmenin hemen Hicret olayından sonra yapıldığı düşünülmektedir. Yani Hz. Muhammed Mekke'den Medine'ye 622-623 yıllarında

gittiği için sözleşmenin imzalanma zamanı da o dönemlere denk gelmektedir. Bazı kaynaklarda bu sözleşmenin tarihteki ilk sözleşme niteliği taşıdığı yazmaktadır.

Medine Sözleşmesi maddeleri nelerdir?

Medine Sözleşmesi'nde yer alan maddeler oldukça merak edilmektedir. Bu maddeler aşağıda sıralanmıştır:

- Medine'de yaşayan herkes eşit haklara sahip olacak ve eşit vatandaş olarak görülecek. Hiçbir topluluğun diğerlerine üstünlüğü olmayacak.
- Medine'de yaşayan her topluluk kendi yaşadığı çevreden sorumlu olacak.
- Yahudiler dinlerini serbest ve özgür bir şekilde yaşayacak.
- Medine'deki savaştan sonra herkes kendi giderlerini karşılayacak.
- Medine'deki tüm anlaşmazlıkların çözümü için Hz. Muhammed'e başvurulacak.
- Medine'ye dışarıdan saldırı gelirse, tüm topluluklar birlikte savaşacak ve şehri savunacak.
- Müslümanlar ve Yahudiler barış içinde yaşayacak. Topluluklar birbirlerinin dinine saygı gösterecek.
- Yahudiler ile Müslümanlar arasında herhangi bir anlaşmazlık olursa, hakem olarak Hz. Muhammed seçilecek.
- Hz. Muhammed'den izin almadan Yahudilerden hiç kimse sefere çıkmayacak.
- Medine içinde savaş yasaklanacak.
- Toplum içinde tecavüzcülük ve bozgunculuk yapılmayacaktır. Böyle bir durum yaşanır, toplumdaki herkes birlikte cephe alınacak.

Medine Sözleşmesi sonuçları nelerdir?

Dünya tarihinde de önemli bir yere sahip olan Medine Sözleşmesi; dil, din ve ırk eşitliği sağlamıştır. Kabul edilen maddeler sayesinde Medine'de yaşayan herkesin canı, malı ve namusu güvence altına alınmıştır. Medine'de yaşayan toplulukların sorumlulukları da bu sözleşme sayesinde belirlenmiştir. Aynı zamanda toplum içinde birlik, beraberlik ve barışın sağlanması açısından da güçlü bir adım olmuştur. Ancak ilerleyen yıllarda bu anlaşma bozulmuştur. Hicretin 2. yılı olan 624 yılında ilk defa Beni Kaynuka Yahudileri, tek taraflı olarak bu sözleşmeyi bozmuştur.

Medine Sözleşmesi, Hz. Muhammed'in dini liderliğinin yanı sıra siyasi liderliğinin de toplumun her kesimi tarafından kabul edilmesi bakımından öneme sahiptir. Bu sözleşmenin imzalandığı tarihten sonra İslam dini daha rahat bir şekilde yayılma imkânı da bulmuştur.

Medine Sözleşmesi'nin amacı nedir?

Medine Sözleşmesi'nin imzalanmasındaki en önemli amaç, toplum içinde huzuru ve barışı sağlamaktır. Özellikle o dönemde Evs ve Hazrec kabileleri arasında bir savaş sürüyordu. Bu savaşı bitirmek amacıyla da Medine Sözleşmesi yapılmıştır. Aynı zamanda Müslümanlar, Yahudiler ve müşrikler arasında yaşanan anlaşmazlıkları sona erdirmek için de bu sözleşme hazırlanmıştır. Bu sözleşme yapılırken Medine'de yaşayan Müslüman sayısı daha azdı. Bu sözleşme sayesinde herkesin dinini özgür bir şekilde yaşaması sağlanmış oldu.

Medine Sözleşmesi sayesinde Medine şehrinin sınırları belirlenmiş ve Mekke'den Medine'ye göç eden Müslümanların buradaki müşriklerle birlikte huzurlu bir şekilde yaşamaları amaçlanmıştır. Sözleşmenin sağladığı en büyük yararlarından biri ise Medine'deki herkesin eşit olarak kabul edilmesiydi. Anayasa olarak da değerlendirilebilecek bu sözleşme, Medine içinde uyulması gereken kuralların belirlenmesini sağlamıştır.

Yorum

622 Medine Antlaşmasını Anayasal olarak yazarsak:

- Herkes eşit haklara sahiptir. Eşit vatandaşdır.
Hiçbir kişiye, kim olursa olsun, gruba ve topluluğun diğerlerine üstünlüğü olmaz.
- Her kişi ve topluluk kendisinden sorumlu, yaptıkları eylemden sorumludur.
Birey zorlanamaz, bilgilendirme ve rıza gereklidir.
Ayrıca yaşadığı çevreden sorumludur.
- Senin inanın sana, benim ki bana, karışmak, sorgulamak bile yasaktır.
Her birey inancını, dinlerini serbest ve özgür bir şekilde yaşar.
- Ekonomik açıdan bağımsızdır, muhtaç olan dışında kişiler, herkes kendi giderlerini karşılayacak.
- Tüm anlaşmazlıkların çözümü için Mahkemelere başvurulacaktır.

- Savunma, tüm toplumun görevidir.
Tüm topluluklar birlikte savaşacak ve şehri savunacak.
- İnsanlar barış içinde yaşayacak.
Topluluklar birbirlerine saygı gösterecek.
- Herhangi bir anlaşmazlık olursa, hakem olarak Mahkemeler geçerlidir, karşı çıkılmaz
- Toplum düzeni, temsilciler tarafından, birey hakkına göre yapılmalıdır.
- Barış esastır, savaş yasaklanacak.
- Toplum içinde tecavüzcülük ve bozgunculuk yapılmayacaktır.
Böyle bir durum yaşanırsa, toplumdaki herkes birlikte cephe alınacak.

SONUÇ: İster muhacir ister ana vatandaş olun, burada temel olarak insan olarak yaklaşım ve toplumda barış oluşturmak olmalıdır.

Kaynaklar

- 1) Kuran: Kuranı Kerim çözüümü, www.ahmedhulusi.org. 2008.
- 2) Kuran, Türkçe: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp.
- 3) Kuran Okuyan. Mehmet Okuyan Meali, internetten
- 4) 622 Medine antlaşması, mynet.com